

"Danferen", et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr. "Danferen" udkommer hver Fredag og Søndag. Pris pr. Aargang i de Forenede Stater \$1.50, Udlandet \$2.00. Bladet betales i Forud.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bidrag til "Danferen"s Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second class matter. Advertising Rates made known upon application.

"Danferen" bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykt Oplysning modtages af Udgiverne, og at Geld er betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Maanedhold i alt.

"Til Maade er alting godt", siger man. Og selv om dette Ord ikke kan anvendes alle Vegne, saa udtaler det dog en praktisk Sandhed.

Vi tænker paa Korrespondancerne. Siden fort efter Jul har "Danferen" været overlastet med Korrespondancer. Vi har næsten været bange for at skrive derom, for vi ønsker jo net ikke at slaae Benene. Ikke alene modtager vi fra Soldere Udtalelser om, at de er glade ved Korrespondancerne, men vi sætter selv Pris paa dem. "Dit" skal være til Tjeneste som Meddelelsesmedium for dens Soldere. Nu er det jo indlysende, at Korrespondenterne ikke kan lade hinandens Lejlighed. Men der er een Ting, vi trygt kan udtale, og det er, at alle burde nyde samme Ret. Og hvorledes kan dette ske? Jo, det kan ske ved at være fortsatte og udelade alt, hvad der ikke hører hjemme i en Korrespondance.

Den senere Tid har vi set os nødt til at bestaere flere Korrespondancer ganske betydeligt. Det vilde være uret at give een en urimelig stor Plads og saa ubelufte andre. Prædiken eller Referater af Læser ved et Ophygelsesmøde o. l. hører ikke hjemme i en Korrespondance. Heller ikke Reklame for et Settlement eller Land. At der gives Oplysninger om nye Pladser, hvor Landsmænd kan faa frit eller billig Land og samles om Kirkenes Gøder, det er i sin Orden. Men det kan nok gøres, uden det behøver at faa Udseende af, at man vil have gratis Overføring. — I det hele taget er det Nærfærdigheden, det gælder om. Man kan faa noget saa langt, at det tager Pladsen fra andre, noget, der ikke maa ske.

Det er vanskeligt for os at give Regler i denne, som i saa mange Henseender. Og næsten lige saa vanskeligt er det at beskylde en Korrespondance, saa der alligevel bliver Sammenhæng i det, der bliver tilbage. Det gælder her om Sten hos den, der skriver. Hvad der er af blot lokal Interesse hører udelades, men hvad der kan antages at være af mere almindelig Interesse for Bladets Læsere hører medtages.

Og stont vi er imod en Slags Prædiken gennem en Korrespondance, saa er vi langt fra imod, at Meddelelserne aander af Kærlighed til Guds Riges Sag og Kirkenes Arbejde.

I Naab om, at dette Forsøg paa Reflektion maa blive fortsaet og undgaa, Misforstaaelse forbliver jeg eders for Sagen forbundne A. M. A.

W. Et Par Korrespondancer maa paa Grund af Pladsmangel gemmes til næste Nummer.

Skal Saloonerne affastfæ eller reformeres?

Vi skal vel faa have Saloonerne reformeret. Det er jo da det Maal,

Albryggerne og andre Saloonvener har sat sig ved Stiftelsen af "The Model License League". Men "by the way", som Amerikanerne siger: Der kunde næppe gives klarere eller vigtigere Bevis for Forbudsagens fejrlige Fremgang end netop denne Forenings Stiftelse. De ser, at "Gefæsten" er truet med Undergang. Og saa indrømmer de tillige ved at sætte sig det Maal at reformere Saloonen, at denne, som den er og hidtil har været, er en forfærdelig Indretning. Dommene er altsaa fældet over Saloonen, som den nu er, baade af dens Modstandere og dens Venner. Den ene vil have den affastet, den anden vil have den reformeret. Der er saaledes Sammenstemning om, at Saloonen er skadelig, som den er. Dette er værd at notere.

Men naar saa den Præst, der har gjort sig berymt ved at tale Saloonernes Sag, Pastor Washon fra River Head, L. S., spørger: "Hvad har Kirkefolket gjort for at forbedre Saloonen?" saa synes det os, at man med endnu større Ret kunde spørge: "Hvad har De og Deres Samfundsbredere, Albryggerne og Destillatørerne, gjort i den Retning? Thi det maatte dog ligge nærmest for dem, der begunstiger Saloonen, og som burde kende den bedst, at se til, at den drives som en ren og moralisk Institution. Forbudsfolket har ingen Tro til, at Saloonen kan reformeres, og derfor arbejder de i Stedet for dens Affastelse. Ser er der ingen Overensstemmelse men Hensættning mellem Saloonens Behynderere og dens Modstandere.

Det Argument, Pastor Washon og den nævnte Statsadvokat Harris fra Missouri fører imod Saloonens Affastelse, det er det gamle forslidte om "Frihed" og "Retfærdighed". Men mon de nu ogsaa mener det ærligt med dette Argument? Vel, vi skulde ingens Velgighed betvivle. Men de gode oplyste Folk ved da naturligvis godt, at der er Forskel paa at forhandle Forbudslovgivning og at forhandle Forbudslovgivning. Den ene er berisende, Driften kunde forhandles som Livsforholdigheder, iagaaen Bred, Syd og Nord, hører, hvorfor saa i det hele taget Licenise?

Lo Ting kan trygt hævdes, og de kan ikke modbevies: De berisende Driftes Nydelse er til umaadelig stor Stude, og den er til ingen Værdens Nytte. Flere Læger paaiaar, at den end ingen Nytte er til som Medicin. Men lad os ellers sige, at den ingen Nytte er til som Drik; thi det er jo som jaadan de faas i Saloonen. Det sidste kan da vi bevidne, som aldrig i mange Aar har nydt en Draabe af den Slags Varer. Vil man indvende, at den derfor nok kan være til Nytte for andre, saa iaar man over paa den modsatte Side. De, der saa gerne vil nyde berisende Drikke, burde allerminst gøre det. De er ikke alene nyttige for dem, de er i høj Grad skadelige for mange endog ruinerende for baade Legeme og Sjæl, baade i Tid og Evighed.

Den enkelte Borgers Ret har slet ikke noget at gøre med Salget af Læsere og deres Produktion for Salg. Vil nogen have den Fornøjelse at bruge Al eller presje Vin for eget Brug, — det mener vi nok ligger indenfor den enkelte Borgers Friheds- og Retts Grænser. Men noget helt andet bliver det, naar Tælen er om Frihed og Ret til at spekulere i andres Driffløst. Derjom det uden videre var den enkelte Borgers Ret, hvorfor saa ikke hævde denne Ret og slet ikke bryde sig om Licenise?

Derjom de omtalte Driffløst ikke var berisende, eller Beriselsen ikke var skadelig, saa kunde der være Tale om at falbyde dem som Lufusgenstande. Men jaadan kan de ikke klassificeres. De maa staa i Særtoim med anden Gift. De har bevijeligt forgiftet Mennesker i Tusindtal, og de har ledt Mennesker til i Verjensens Galskab at tage andres Liv. Men er det da Ret at byde slige Varer aabent til Salg for alle og enhver voksen Person? saa meget mere, som de ingen Nytte er for nogen?

Tnat kureres i 30 Minutter ved Woodfords "Sanatory Lotion". Det seljer aldrig. Sælges hos W. S. Palmer, Druggift.

Præmie tilbudet.

(Vot et Par Bemærkninger.)

De, som vil deltage i Konkurrencen, maa huske Tiden, der var sat — en Maaned fra 14. Jan. Afhandlingerne maa saaledes være Redaktøren i Hænde senest den 13. Jan. Kommer der nogen efter den Tid, bliver de ikke regnet med, var de end de bedste.

Vi er kommen til at tænke paa, at der maatte burde været sagt noget om Afhandlingernes Længde. Og dog har vi ingen Lyft til at begrænse nogen. Enhvers Stun burde afgøre det Spørgsmaal. En har Evne til at udtrykke sig kortere end en anden, og selv en kort Afhandling kan være trættende, jaavel som en lang do. kan være interessant. Men Reglen er dog, at man iaarere udsætter sig for at blive trættende ved at skrive langt og bredt end ved at gøre det "kort og godt". Vi vil derfor nøjes med at sige, at hvis en Afhandling bliver længere end et Par Spalter eller ca. 1200 Ord, saa bør den være affattet i Afdelinger, hvor der vil lette Overigten og bidrage til, at den ikke bliver trættende for Læseren.

Den første Afhandling over "Byliv eller Landliv" kan ventes offentliggjort Fredag den 14. Februar.

Peter Mathiasens Karakter og Familieforhold.

Vi naade, som meddelte i Tirsdags, ikke ganske at blive færdig med Afsæren Peter Mathiasen; der er endnu et Par Punkter, vi i Læsernes og Sagens Interesse kunde ønske at ofre en nærmere Omtale. Det er Peter Mathiasens Karakter og hans Familie i Gamlelandet.

Karakteren først.

Og saa har vi da for os et Menneske, et af de almindelige Mennesker, vi saa tit læser om, der findes Ansiget til Ansiget med en pludselig, uventet Begivenhed, som begrunder paa dens Ulykke, dens Sælsomhed ganske som et Ganst forbrirer dem, saa de taber Fatningen og Modet. Det uventede indtrufne blev som et Lynnedslag i deres Karakter.

Vi har for os et jaadant Menneske, der kom ind under jaadanne pludselige Forhold, og i hvis Karakter Lynet slog ned og bragte Forfærdelse, — Udelæggelse.

Og hvori bestod dette forfærdelige? Det bestod i, at Peter Mathiasen der før maatte fun var et udhvævende og karakterførbeligt Menneske, nu blev en Forbryder, maatte ikke omdartet men i hvert Fald forbyder sig nok.

Det kan være troligt, at han blev det i saa betydelig Grad, som han blev, fordi han under Indflydelse af spirituske Driffløst og daarlig Omgang blev dum og sindløs. Men det var paa hans eget Ansvar alt sammen. Vi er overbevist om, at et afgjort "Du bør" — (gaa til Politiet og gøre Anmeldeelse om din Kammerats Død) strafs efter Ulykken havde bemærket sig Peter Mathiasens Tankeevne, i Samklang med hans Samvittighed. Paa den anden Side har selvfølgelig ogsaa Lydt et stedsvænde "Du behøver det ikke". Og saa har Driffløsternes taarnt sig op, og Slangen Træfthed gjort sig gældende, saaledes, at Peter Mathiasen ved frylteragtigt Sløveri blev ussel som Menneske og benyttet som Forbryder. Men jaadan blev han paa hans eget Ansvar.

At Peter Mathiasens Karakter, førend den blev sat paa Prøve, har været som et ormeadt Træ, tyder alt paa. Og det var i Grunden denne Tanke, der foranledigede os til Beskæftigelse med ham psykologisk set.

Det var nu ham, der faldt den Gang. Men hvem den næste skal blive ved ingen. Og fordi vi ved, at der er Tusinder af Mennesker, hvis Karakter er som et ormeadt Træ, da ønsker vi at udhævne et Kammerat til alle, om som Velhed at tage Peter Mathiasens Afsæren som en truenende Advarsel. — Det var ham, der faldt denne Gang; men hvem den næste skal blive, ved man ikke. Et Menneske med en Karakter

som et ormeadt Træ: Skulde der komme Prøvelser, tunge og alvorlige, pludseligt, uden Varjel, maatte paa lignende Maade, som de kom til Peter Mathiasen, da er i Sandhed hans jørgelige Afsæret et talende Bevis for, at et jaadant Menneske er i en Fare, der næppe grundigt nok kan begribes, men derimod desværre kun altfor grundigt erfares.

Og for jaadanne svage Naturer gælder det om at ryste sig mod Verden og Slangen Træfthed, at gøre det i Tide. Det gælder om, at de kommer til at se sig selv i Spejlet, se deres Ujelthed og magtesløse Ringhed. Og dette Selvsyn af deres overhængende farefulde Tilstand, vil bringe dem til Korjets God, paa sine for Møstren, der alene kan give dem Kraft til at faa imod, naar Prøvelserne kommer.

Det næste Punkt vi skulde behandle, var Peter Mathiasens Familie i Danmark. Og er det sandt, hvad Nyttet siger, saa kan man ikke undlade at græmme sig ved en næsten raa Hjertesløs, som de har vist mod deres jørgelige Broder, medens hans Sag endnu var uafgjort.

Det paastaas, at Peter Mathiasen havde en Arv staaende hjemme i Danmark. Og da det nu gik galt herovre, skrev han hjem til Familien og bad dem sende ham en Del af hans egne Penge, da han maatte have Midler for at erberve god juridisk Assistance til at føre sin Sag. Han skal have givet fjndeligstellige Oplysninger om hans uheldige Stilling; og da han havde egne Midler, skulde man jo have formodet, at Familien beredvilligt havde efterkommet Anmodningen. Men dette skeffe! I Stedet for sendte en Broder ham et Brev, hvori han beklagede Broderens Stilling og oplyste, at denne ingen Penge maatte vente, da det var en færdt Sag, at det var frugtesløs at forsøge at redde en dødsdømt fra Galgen, og at det saaledes var uformaalstjenligt at øse Penge ud til unyttig Sagsførelse.

Saa, det var alt, vi skal og kan meddele om Peter Mathiasens Familieforhold i Danmark. Men det er ogsaa nok! Thi derjom det er Sandhed med Arven derhjemme og Brevet fra Broderen, saa er det ikke alene ham, som nu sidder fangset herovre, der har gjort sig jørgelig berjogtet. Men saa har Peter Mathiasen Afsæren ogsaa sat sine Stammer paa i det mindste et Menneske i Gamlelandet, — en Broder til den faldne. c.

Meddelelse.

Jaaborg, Danmark, 8. Jan. 1908.

Dr. Pastor G. B. Christiansen!

"Saa fom endelig det længe ventede Bud om Ordination; den falder den 23. ds. Afrejsen bliver omkring den 1. Februar. Af Hensyn til Vinteren har vi bestemt at rejse over Hamburg. —"

Og saa haaber jeg paa godt Samarbejde med Kolleger og overordnede i det nye Land. Med venlig Hilsen Deres B. Johansen.

Antagelsesvis vil Pastor B. Johansen og Hustru kunne være her omkring den 15. eller 20. Febr. Vi siger til Vennerne: Belfommen — "vær velsignet" og "vær en Belsignelse". G. B. Christiansen.

Brev fra Missionær Winther.

I Løbet af mindre end to Uger venter jeg, om Gud vil, at være paa Vej til Amerika igen. Og jeg føler mig da tilfjndet til at skrive et Par Ord for at sige enkelte Ting, som ligger mig paa Hjerte.

Først af alt da en Tak, en rigtig hjertelig Tak til alle Vennerne i Amerika, fordi jeg fik Lov til at komme hjem til Danmark og hente ny Kræfter; det har været stont at opholde sig herhjemme og blive færdt med Forhold og Mennesker, som man paa Afstand havde faaet et Indtryk af; underfiden er man blevet bestyr-

ket i det ved at nærmere Underfølgelse har vist, at man var ret; underfiden er det bleven rettet, og i itte saa faa Tilfælde har jeg fundet, at jeg havde set for mørkt, og det er altid rart at faa et hjere Syn, naar det er i Overensstemmelse med Virkeligheden.

Saa har jeg fundet megen Interesse for Bedningemission og ofte højeret paa virkelig Forsaaelse og Kundskab om den itare Sag. Paa sine Steder er der jo endnu en

hel Del Missionsromantik, der gør, at man mener, at man alene kan arbejde eller i alt Fald arbejde saa meget bedre end alle de andre, som man saa undgaa, opretter saa noget nyt, skuffes, skuler Stufferne for baade sig selv og andre, ødsler fremdeles med Kræfter og Midler og vil ikke lade sig belære om, at Enighed gør stærk, vil ikke tro, at enhver Gryde, der sættes over Ilden, bliver fort. Selvdivis er det dog kun hos en ganske lille Del af

Et godt Tilbud! Benyt Lejligheden!

Bøger for en Dollar.

Det tilbydes "Danferens" og "Kirkebladets" Holdere, som betaler deres Blad (eller Blade) op til Nytaar 1909 og samtidig bestiller og betaler for een ny aarlig Holder af eet eller begge nævnte Blade, for **Een Dollar Bøger.** efter nedenstaaende Bogliste.

Det samme Tilbud gælder ogsaa ny Holdere, som bestiller og betaler eet eller begge de nævnte Blade for sig selv og for een Person mere for et Aar. Saadanne faar saaledes ogsaa for

Een Dollar Bøger efter Boglisten. Ligeledes: de, som bestiller og betaler enten "Kirkebladet" eller "Danferen" for et Aar for en ny Holder i Fædrelandet, faar førstnævnte Blad for 75 Cents og sidstnævnte for \$ 1,50.

For hver Holder mere, end den ene her omtalte, faar den, som indsender Bestillingen, Bøger til en halv Dollars Værdi. Disse Tilbud gælder fra nu af og til d. 1. Februar 1908.

Benyt nu Lejligheden!

Direktionen for D. L. P. B.

- Holms Danmarkshistorie, 2 Dele, indb. \$ 1,00 Cents.
- Heuch: Mod Strømmen og Svar, indb. \$ 1,00
- Kristi Efterfølgelse, af Thomas a Kempis 50
- Naar Dækket falder, af Almqvist, indb. 80
- Skønelig, dog stærk, af M. Blædel, indb. 25
- Den kristelige Studenterbevægelse, af Heiberg 10
- Strandfogdens Datter, af N. P. Madsen \$ 1,00
- Min Kamp med Mormonerne, af John Nielsen 40
- Den lyse Gud (The fair God), Lew. Wallace 80
- Erindringer fra mit Liv, af Wilh. Beck \$ 1,00
- En Pilgrims Vandring, af John Bunyan 70
- Den lille Søfugl om Kristifølgelsen i Spanien 40
- Herren er mit Skjold, indb. 40
- Mirjam Rosenbaum af Edersheim, indb. 50
- Jesu Billede, Digt af Munch, indb. 25
- Ægteskabet og Huslivet, af Klavens, indb. 25
- Kristi Kærlighed, I Samling, 50 Fortællinger, indb. 60
- Ben Hur, af Lew Wallace, indb. \$ 1,25
- Seks Fortællinger for Børn, af Steffensen og Ussing, indb. 40
- Fortællinger for Børn, 40
- Fire Fortællinger for Børn, 40
- Troens Betydning for dem, der vil frem i Verden, af Skovgaard Petersen, i Omslag 60c., indb. 80
- Kristus og de Studerende, — indb. 45
- Zionismen, af Pastor Harald Jensen 10
- Frelst ved en Salme, i Omslag 15
- Hvad Maanen fortalte, en Julegave af N. 20
- Inder vilde Roser, af Jan Mc. Laren, indb. 80
- Hedehuset, af H. Glanbrecht, i Omslag 20c., indb. 35
- Advents-klokker, af Ernst Evers, i Omslag 20c., indb. 40
- Splinter af et Verdensspejl, af Pastor J. M. Hansen 25
- Ekko fra Salomons Højsang, — 10
- Vejbomster, i Omslag 50c., Pappind 75c., ant indb. \$ 1,00
- Hjertesked, 10
- Rejsetanker, 5
- Gipsy Smith, to Foredrag, 20
- Om Troens Vished, af Pastor P. S. Vig. 5
- De tre økonomiske Symboler 10
- Hvor Danske findes i Amerika, af Pastor A. M. Andersen 10
- Smuler om Barnedaaben, af Pastor J. Pedersen 10
- Hvad har vi i vor Bibel, af K. J. 10
- Gennem Ildprøven, af Harald Smith, indb. 50
- Er det Nyt?, af N. P. Madsen. 10
- Solopgang, — ant indb. \$ 1,00
- Vejn til Fred, — i Omslag 25c., indb. 40
- Missionsbudet, 1 Del, 1896, 160 Sider. 25
- Nikkelsen: Dansk Sproglaere, indb. 25 Cents, store Udgave 45
- V. Beck's Julegave, 1899, den sidst udgivne af Beck, 20
- Indre Missions Almanak, 1907 20
- Livsbilleder fra Kirken i Norden, indb. 80
- Hønsedømt, af Kr. Larsen 25
- Nansen i den frosne Verden, Pragtudgave, indb. \$ 2,50
- Om Amerika, af Fischer Hansen, Pragtudgave, indb. \$ 2,00
- Om en fornuttig Børneopdragelse, af Tiersch 10
- Adlede Sjæle, af Hessa Stretton, indb. 50
- Straa og Guld, af Gerhard, i Omslag 15 Cents, indb. 25
- Mc. Kinleys berømtelige Livshistorie, Pragtudgave indb. \$ 1,20
- Martyrerne i St. Andrenos, i Omslag 20 Cent, indb. 40
- Aarsberetninger fra 1901, 1902, 1903, 1904, hver 10
- En polsk Familie, af C. Hauch, indb. \$ 2,40
- Johannes Falk, af H. F. Ewald \$ 2,40
- Svenskerne paa Kronborg, — \$ 2,40
- Den skotske Kvinde paa Tjole, — \$ 2,60
- Min Kamp med Mormonerne, af Joh. Nielsen 10
- Jadvig, af Ernest Schroll, indb. 80
- Oliver Twist, af Chas. Dickens, indb. 80
- Pioneerlivet i et stort dansk Settlement, af Aug. Rasmussen 25

Skriv tydelig og klart! Send alle Bestillinger til **Danish Luth. Publishing House, Blair, Nebr.**

NB: Gaskes Bøger for mere end Præmiebetøbet, bedes sendt Bestillingen. Pengene sendes bedst som Money Order, faaes paa Posthuset, og hele Betøbet for Bl: ie maa sendes samtidig med Bestillingen.